

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k tématu Afrika jako nutná priorita – pohled evropské občanské společnosti

(2006/C 195/25)

Dne 14. července 2005 se Evropský hospodářský a sociální výbor, v souladu s čl. 29 odst. 2 jednacího řádu, rozhodl vypracovat stanovisko k tématu *Afrika jako nutná priorita – pohled evropské občanské společnosti*

Specializovaná sekce „Vnější vztahy“, kterou Výbor pověřil přípravou prací na toto téma, přijala stanovisko dne 4. května 2006. Zpravodajem byl pan BEDOSSA.

Na 427. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 17. a 18. května 2006 (jednání ze dne 18. května 2006), přijal Evropský hospodářský a sociální výbor následující stanovisko 125 hlasy pro, žádný hlas nebyl proti a 1 člen se zdržel hlasování.

Shrnutí

Toto stanovisko z vlastní iniciativy vypracoval Evropský hospodářský a sociální výbor na základě zkušeností jeho monitorovacího výboru AKT/EU, který již několik let sleduje provádění Dohody z Cotonou a aktivně se účastní přípravy a provádění dohod o hospodářském partnerství s organizacemi občanské společnosti v zemích AKT.

Vzhledem ke sdělení ⁽¹⁾ Evropské komise musí Evropský hospodářský a sociální výbor provést přehled těchto politik a stavu zapojení nestátních zúčastněných stran do provádění Dohody z Cotonou a rozvojové politiky EU. Evropský hospodářský a sociální výbor s politováním konstatuje, že tyto politiky byly příliš často předmětem nesplněných slibů, bezpochyby jak z evropské, tak z africké strany. V minulosti bylo možno pozorovat určitý nesoulad mezi deklarovanými záměry a praxí v terénu, neboť podpůrné politiky neslouží k ničemu, nejsou-li připraveny právě v terénu.

Dohoda z Cotonou je především mezistátní dohodou, jež neponechává dostatečný prostor k činnosti občanské společnosti v praxi. Kromě toho podpora a nástroje přesto stanovené v tomto rámci zřídka naplnily slibované cíle.

Z tohoto důvodu, a také vzhledem k zaostávání ve schopnosti účinné a autonomní činnosti organizací občanské společnosti, se nelze divit, budí-li další výhledy dohod o hospodářském partnerství pochybnosti, obavy a otázky.

S plným vědomím, že modely organizace africké společnosti mají své hluboce zakořeněné sociopolitické zvláštnosti a že jejich zohlednění musí sloužit cílům stanoveným Evropským hospodářským a sociálním výborem, považuje Výbor za svoji úlohu pro zajištění úspěchu této nové a ambiciózní evropské strategie pro Afriku poskytnout služby občanské společnosti, jež je jedním z hlavních aktérů rozvojové politiky; v této souvislosti zdůrazňuje dvě klíčové oblasti, v nichž mohou organizace občanské společnosti významně přispět:

⁽¹⁾ Strategie EU pro Afriku: K Evropsko-africkému paktu zaměřenému na urychlení rozvoje Afriky, KOM(2005) 489 v konečném znění.

— Zajištění správy, která bude reagovat na lidský rozvoj tohoto kontinentu. Tato správa musí plnit určitý seznam úkolů, zejména:

- dodržování lidských práv,
- právo na svobodné a decentralizované informace,
- transparentnost organizací a správ příslušných zemí,
- boj proti korupci, absolutní překážce každé dobré správy,
- právo na vodu, zdraví a vzdělání pro všechny,
- právo na bezpečnost potravin. (*žádost pana Somvilla*)

Jako vhodné nástroje doporučuje EHSV zejména širší a snazší přístup organizací africké občanské společnosti k financování Společenství a systematizaci její účasti na definici a provádění politik a strategií spolupráce.

— Boj proti AIDS

Organizace občanské společnosti mají v tomto boji zásadní postavení, neboť mají privilegovaný přístup k nemocným přímo v terénu (prevence, diagnostika, péče atd.). Je nutné zaujmout ke všem třem epidemiím integrovaný přístup a organizace pacientů jsou v tomto boji důležitým článkem řetězu.

Evropská unie musí umožnit řešení krize lidských zdrojů zvýšením technických kapacit a vzděláváním všech zúčastněných stran. Evropský hospodářský a sociální výbor apeluje na všechny politické, hospodářské a sociální činitele, aby spojili své síly při plnění tohoto cíle.

Evropský hospodářský a sociální výbor vyhláší za absolutně naléhavé dodání léků („vše v jednom“), krytých z prostředků mezinárodních subjektů, a dále vyzývá Evropskou unii k tomu, aby využila svého vlivu k rozvoji a urychlení výzkumu univerzální vakcíny.

1. Úvod

1.1 Dne 12. října 2005 přijala Evropská komise sdělení adresované Radě, Evropskému parlamentu a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a nazvané „Strategie EU pro Afriku: K Evropsko-africkému paktu zaměřenému na urychlení rozvoje Afriky“.

1.2 EHSV souhlasí s hlavním směrem a obavou o soudržnost tohoto ambiciózního evropsko-afrického projektu, byť je africkými nevládními organizacemi přijímán různě. Radě z nich již realita otevřela oči a ptají se, proč by měl tento nový plán uspět tam, kde jiné ztroskotaly.

1.3 Projekt je výsledkem dlouhodobé práce komisaře Louise MICHELA od jeho nástupu do evropské exekutivy v listopadu 2004. Dokument navrhuje 25 členským státům Evropské unie společnou politiku spolupráce s Afrikou a uvádí celou řadu politických souvislostí a úrovní rozvoje, založených na vazbách k dávným kořenům, jimž je nutno dát nový směr.

1.4 Tato strategie je ambiciózní právě z toho důvodu, že popisuje celou řadu prioritních oblastí, byť jistě ne všechny, jež mohou ovlivnit rozvoj tohoto kontinentu.

1.5 Protože je strategie v tomto ohledu velmi podnětná, vrací do centra rozvoje také politické hledisko a může Evropské unii napomoci zůstat v Africe nejlivnějším partnerem.

1.6 Navrhovaná metoda směřuje též k lepší koordinaci v Evropě a výměně postupů, tedy ve smyslu prosazovaného prohloubení Evropské unie v době, kdy se ozývají četné hlasy volající po nápravě nedostatku takového prohloubení.

2. Obecné poznámky

2.1 Ozývají se četné hlasy varující, že pokud Evropa či zbytek světa rychle něco neudělají, čeká Afriku to nejhorší.

2.2 Nebude-li v Africe zajištěn autonomní rozvoj, budeme muset čelit velmi postupně čím dál vážnějším následkům v podobě migrací, nemocí či dokonce environmentálních problémů, ať už chceme, či nikoli.

2.3 Je třeba dojít k tomuto závěru: je zapotřebí přehodnotit podporu průmyslových zemí Afriky. Není to poprvé, kdy zvoníme na poplach, a někteří politikové a ekonomové otevřeně hovoří o „pokrytectví“ průmyslových zemí.

2.4 Očekává se, že trvalý proud přistěhovalců vyvolá „tento tlak [který] bude v příštích letech sílit. Africká populace bude rychle růst a perspektivy hospodářského rozvoje zůstávají pochmurné.“ Jednotlivé populace mají právo hledat určitou míru prosperity, dokud nebudou dlouhodobě vyřešeny

problémy s vodou, zdravím, vzděláváním a bezpečností potravin. Samotný předseda Komise sdílí tyto obavy, neboť prohlásil, že „je třeba bojovat se strukturálními příčinami pomalého rozvoje Afriky.“ Již několik měsíců ohlášené zveřejnění této nové strategie přišlo shodou okolností v době krize v severoafrických enklávách Ceuta a Melilla.

2.5 Evropský hospodářský a sociální výbor si zřetelně všímá cílů tohoto sdělení:

- zlepšení soudržnosti rozvojové politiky v Africe,
- znovu potvrzené vůle realizovat rozvojové cíle tisíciletí v Africe do roku 2015 se zvýšeným úsilím a stanovením hlavních cílů. K dosažení nějakých výsledků musejí Evropa a Afrika najít konsensus; jednat znamená najít řešení klíčových problémů, jako jsou nemoci, voda, vzdělávání či zaměstnanost. Evropská komise proto doufá, že její nová strategie bude moci rychle přinést pozitivní výsledky, neboť – a to je třeba zdůraznit – byla připravena ve spolupráci s Afričany.

2.6 Evropský hospodářský a sociální výbor se však obává, aby přesto tyto ambice nebyly nakonec příliš vysoké, zejména vzhledem k následujícím bodům:

- velké množství porušených slibů. Stále přetrvává rozdíl mezi deklarovanými záměry a praxí v terénu, neboť podpůrné politiky neslouží k ničemu, nejsou-li připraveny ve spolupráci s organizacemi pracujícími v terénu. Přímá podpora občanské společnosti dle Dohody z Cotonou zůstala také příliš dlouho nesplněným slibem, neboť Dohoda z Cotonou je v zásadě mezistátní dohodou a nepřijala hned na začátku opatření týkající se přítomnosti a činnosti občanské společnosti,

- AIDS, jenž je klíčovou otázkou kontinentu, u níž jsme potřebovali patnáct let na to, abychom si změřili vlastní schopnost Afriky skutečně pomoci,

- všechny obtíže vyplývající z nedostatku správy v těchto zemích, zejména problém předluženosti, často kvůli smlouvám podepsaným vládami bez demokratické legitimacy.

2.7 K dodržení počátečního záměru je tedy nutné splnění tří předpokladů:

- důraz na vyšší bezpečnost v širokém slova smyslu pro občany,
- dostatečný hospodářský růst zejména díky Dohodě z Cotonou a dohodám o hospodářském partnerství,
- realizace lepší správy na celém území.

2.8 Je třeba poznamenat, že za tímto účelem výrazně roste množství prostředků shromážděných Evropskou unií a zeměmi G8. Za 10 let se zdvojnásobí a polovina tohoto navýšení bude vyčleněna pro Afriku. Počet v minulosti nesplněných slibů, možná vzájemně, přesto navádí k opatrnosti. Jakkoli je slibů čím dál více, pozorujeme v posledních letech snížení faktické výše podpory ze strany některých rozvinutých zemí.

2.9 Evropský hospodářský a sociální výbor souhlasí s obecným obsahem tohoto sdělení, zejména z hlediska definice politiky lidských práv. Od roku 2001 došlo v oblasti lidských práv a procesu demokratizace některých zemí k pokroku, je však třeba znovu trvat na posílení lidských práv a demokracie. Pro zajištění podpory spravedlnosti a právního státu je třeba podpořit posílení a organizaci občanské společnosti, zejména sociálních partnerů, jejichž dialog musí být zajištěn v souladu s předpisy ILO.

2.10 Prozatím Evropský hospodářský a sociální výbor konstatuje, že je třeba definovat priority, a tedy podrobněji řešit hlavní otázky, jež v této souvislosti vyvstávají:

- koordinace politik Společenství, zejména definice koordinace politik členských států,
- pokračování v reflexi a provádění nových forem financování solidarity, zejména formou podpory skupině pro sledování výzkumu nových způsobů financování nad rámec veřejné podpory (skupina byla zřízena na Pařížské konferenci v únoru 2006),
- úvaha nad nezbytnou regionální integrací a její realizace, dále též realizace meziregionální politiky, a přednostně také vytvoření meziregionálních infrastruktur na základě veřejných soutěží odpovídajících přesně stanoveným sociálním a environmentálním podmínkám. To by napomohlo konsolidaci regionálních institucí,
- zásadní řešení problému emigrace, zejména vytvářením kapacit pro stabilizaci afrických populací. Z těchto důvodů musí Evropská unie zaujmout jasné a pevné stanovisko, neboť subsaharská emigrace má původ především na venkově, z čehož pro Evropskou unii vyplývá nutnost učinit vše, a to plně ve spolupráci s organizacemi občanské společnosti, pro podporu formulace a provádění politiky venkova, jež by umožnila směřovat k potravinové soběstačnosti těchto regionů,
- pro zlepšení správní úlohy je nutné zefektivnit účast občanské společnosti, neboť je třeba přiznat, že Dohoda z Cotonou je i v tomto ohledu zklamáním a Evropsko-africké fórum nepřineslo rozhodné výsledky. Dodržování

dobré správy v partnerských státech by proto mělo plnit řadu úkolů pokrývajících několik oblastí:

- dodržování lidských práv,
- rovnost mezi muži a ženami,
- právo na svobodné a decentralizované informace,
- transparentnost vládních organizací a jejich správy,
- boj proti korupci, absolutní překážce každé dobré správy,
- právo přístupu k vodě, zdraví a vzdělání pro všechny,
- postupné snížení neformální ekonomiky, jež v některých zemích může znamenat až 80 % činnosti.

2.11 Evropský hospodářský a sociální výbor rovněž připomíná absolutní prioritu otázky rozvoje venkova, jež byla často podceňována a nesmí být opomíjena. V Africe je totiž význam zemědělství zřejmý z důvodů, jichž je řada a byly mnohokrát vysloveny: potravinová soběstačnost, rozvojová priorita a stabilizace populací. Značná část participativní občanské společnosti se skládá ze zemědělců a chovatelů – proto je nutné jim naslouchat při formulování politiky venkova a zapojit je do jejího provádění s cílem zvýšit šance na úspěch.

2.12 Evropský hospodářský a sociální výbor připomíná důležitost infrastruktury, jejíž naléhavost trvá vlivem jejího nedostatku či nedostatečné představitosti v této oblasti, ať již se jedná o prostředky národní nebo meziregionální komunikace, nebo přístupu k vodě, jehož význam má zřejmý geopolitický rozměr.

2.13 Evropský hospodářský a sociální výbor konečně žádá o zastavení veškerých forem přímé rozpočtové podpory.

2.14 To vše nebude možné bez posílení spoluúčasti příslušníků občanské společnosti ve vylepšeném rámci globální správy, na níž mají zájem všechny veřejné, hospodářské i sociální subjekty.

3. Zvláštní poznámky

V těchto obecných souvislostech byla Afrika v roce 2005 celosvětovou prioritou. Skotský summit G8 minulý rok v červenci, oslavy 60. výročí OSN v New Yorku či nedávná výroční konference institucí v Bretton-Woods daly příležitost řadě osobností, od Tonyho Blaira až po Horsta Kohlera, a dokonce i nového prezidenta Světové banky Paula Wolfowitz, k vyjádření o nutnosti zachránit Afriku před katastrofou.

Zde by chtěl Evropský hospodářský a sociální výbor naléhavě zdůraznit stanoviska, která již dříve zaujal při různých příležitostech:

- Afrika jako priorita – jistě ano, avšak s tím, že v rámci této nové správy bude velmi výrazně otevřen přístup občanské společnosti ke vší její rozmanitosti a realitě,
- musí být vyhlášena absolutní naléhavost boje proti AIDS, neboť v současné době přímo před našima očima a za relativního nezájmu dochází k další tragédii.

3.1 Afrika jako priorita

3.1.1 Evropský hospodářský a sociální výbor podporuje vůli Evropské komise učinit ze subsaharské Afriky prioritní zónu pro rozvojovou podporu Evropské unie. Toto opatření však bude účinné teprve spolu se zlepšením správy v Africe, ať už na národní či regionální úrovni – to se týká afrických mezistátních organizací, států i organizací občanské společnosti. Tyto organizace jsou díky své nezávislosti (již je třeba utvrzovat), blízkému kontaktu s obyvateli a vlastní reaktivitě schopny napomoci skutečnému přijetí rozvojových politik ze strany přímo dotčených populací. Příčiny rozpadu Afriky jsou jistě různé, rozhodně však mezi ně patří nedostatečná autonomie a podpora občanské společnosti, jež mají nezanedbatelné dopady. Koncepce delegace, jež byla za účelem řešení tohoto problému výslovně formulována v Dohodě z Cotonou, nefunguje, neboť přímá podpora sdružení podle dohody z Cotonou – být podmíněná – se zavádí jen obtížně.

3.1.2 Evropský hospodářský a sociální výbor proto navrhuje:

- širší a snazší přístup africké občanské společnosti k financování Společenství. Je třeba zajistit možnosti přímého přístupu na národní úrovni. Dále by měl být zaveden horizontální program, jehož cílem by bylo financování nestátních subjektů za účelem doplnění programů na národní úrovni,
- měla by být zvýšena a systematizována spoluúčast občanské společnosti na definici a provádění politik a strategií spolupráce, s cílem podpořit identifikaci občanské společnosti s rozvojovým procesem, a přispět tak ke zrodu dobré správy, jsou-li tu a tam konstatovány pokroky, je to z toho důvodu, že pomalu a jistě sílí hlas populací, jež se vyjadřují prostřednictvím všech komunikačních kanálů: sociálních partnerů, věrohodných a respektovaných sdružení, zejména těch, jež se zasazují o rovnost žen a mužů, místní hospodářství, vzdělávání a informovanost.

3.1.3 Evropská unie považuje hodnoty lidských práv za nedotknutelné. Evropský hospodářský a sociální výbor žádá, aby se podpora Evropské unie občanské společnosti stala skutečností, a vzhledem k problematice lidských práv žádá:

- pragmatický přístup k její definici,
- nalezení relevantních představitelů, již budou schopni vést dialog s vládami, zejména pomocí vytvoření sítí nezávislých nevládních organizací,
- zajištění jejich přístupu k financování prostřednictvím zavedení nabídkových řízení a realizace mikroprojektů na lokální úrovni.

3.1.4. Stejně obtížnou realizaci lze předpokládat u dohod o hospodářském partnerství (EPA). Má-li být realizován opravdový jednotný trh a opravdový reformní program, je třeba říci následující:

- příprava lidských a technických kapacit občanské společnosti a Afričanů je dosud velmi chabá, zejména u žen,
- i když je třeba stanovit cíle podpory Evropské unie zaměřené na růst výrobních faktorů, je však třeba ji lépe nastavit a v programu EPA je nutno deklarovat potřebu soudržných přeshraničních sítí.

3.1.5 Evropský hospodářský a sociální výbor pečlivě zaznamenal zahájení jednání o uzavření EPA s různými regionálními bloky a doufá, že tento proces dospěje k úspěšnému obchodnímu výsledku ve prospěch udržitelného rozvoje a odstranění chudoby. Aby však tyto dohody byly skutečně přínosem pro obyvatele, požaduje Evropský hospodářský a sociální výbor provedení následujících bodů:

- nutné rozšíření co nejpodrobnějších informací, jež by umožnilo systematické zapojení organizací občanské společnosti do jednání a přípravy dopadových studií, ať už na národní, či na regionální úrovni,
- připojení soukromého sektoru k jednáním a asistence ve vývoji jeho kapacit,
- zahrnutí sociálních důsledků a genderového rozměru do dopadových studií,
- zajištění pružnosti obchodních dohod pomocí přechodných období pro jejich provádění, což umožní chránit podniky signatářských zemí, specifické ochrany rodících se průmyslových odvětví a opatření na ochranu před konkurencí z nových rozvinutých zemí,

— potřeba rekonstruovat jejich vlastní zdroje po zavedení dočasných finančních kompenzací, ale také možná využít pružnějších opatření, jež by umožnily zachovat minimální fiskální autonomii v oblasti obchodu. Státy dotčené ztrátou veřejných prostředků, jež bude vyvolána snížením celních poplatků, se již nyní často ocitají ve velmi svízelné finanční situaci a snaží se jen velmi obtížně zajistit minimální veřejné financování v oblasti vzdělávání a zdravotnictví.

3.1.6 Aby však hospodářský rozvoj nevybízel ke zneužívání a těžilo z něj co nejvíce lidí, požaduje Evropský hospodářský a sociální výbor, aby činnost Evropské unie na podporu rozvoje v Africe zohlednila zásady sociální soudržnosti a slušné práce pro všechny. Tyto zásady budou tím více zaručeny, bude-li existovat skutečný sociální dialog, v širším slova smyslu pak dialog mezi příslušníky občanské společnosti.

3.1.7 Evropský hospodářský a sociální výbor proto navrhuje: dle výzvy uvedené ve sdělení (?) Evropské komise spolupracovat s africkými hospodářskými, sociálními a kulturními výbory ohledně výměny zkušeností a znalostí, zejména s cílem učinit z nich efektivní partnery pro odvětvové či zeměpisné nasměrování investic a podpor,

— přispět svými zkušenostmi a znalostmi na národní úrovni, bude-li to nutné; podporovat zřízení hospodářských a sociálních rad náležitou formou z hlediska afrických kultur ve všech zemích, kde ještě neexistují, a podporovat obnovení těch existujících hospodářských a sociálních rad, jež ztrácejí na viditelnosti či věrohodnosti, Evropský hospodářský a sociální výbor zaznamenal povzbudivé signály: pozitivní vývoj rostoucího vlivu Africké unie a Evropský konsensus o rozvoji mezi Radou EU, Evropským parlamentem a Evropskou komisí; zapojení organizací občanské společnosti do sítí v určitých regionech, zejména zemědělců, MSP, sociálních partnerů atd.

Snad se zde jedná o pochopení ze strany Evropské unie, že občanská společnost je špatně zapojena a že je třeba prosadit její respektování v rámci této nové strategie.

3.2 Boj proti epidemiím

3.2.1 Co se týče problematiky AIDS, Evropský hospodářský a sociální výbor apeluje na všechny politické, hospodářské a sociální činitele, aby se sjednotili. Vítá úsilí Mezinárodní organizace zaměstnavatelů (IOE) a Mezinárodní konfederace svobodných odborů (ICFTU) ve Výboru, jež požádaly Výbor o spolupráci na různých akčních plánech, které od roku 2003 zahájili v osmi zemích jižní Afriky.

3.2.2 Evropský hospodářský a sociální výbor se musí stát jedním z mluvčích pro tento boj ve všech instancích, na regionálních a místních seminářích, na plenárních zasedáních. Díky vzdělávacímu systému a mobilizaci rodiny díky subjektům občanské společnosti svítá naděje, jelikož poprvé můžeme konstatovat pokles výskytu AIDS v Senegalu, Ugandě

a Zimbabwe i obrat vývoje očekávané délky života zpět k růstu. Nelze však usnout na vavřínech; Komise již oznámila pokyny k programům pro boj proti AIDS, určené národním partnerům.

3.2.3 Evropský hospodářský a sociální výbor zdůrazňuje, že tento boj vyžaduje rozsáhlé finanční prostředky na vedení politik trvalé prevence a politik možné péče díky účinným a zjednodušeným terapiím, náklady na něž je nutno pokrýt v rámci dohody TRIPS (Dohoda o právech duševního vlastnictví souvisejících s obchodem) WTO, a podporu výzkumu spolehlivé a univerzální vakcíny.

3.2.4 Potřeby rozvíjejících se zemí v oblasti boje proti velkým epidemiím, zejména HIV/AIDS v subsaharské Africe, jsou obrovské stejně jako již katastrofické humanitární, sociální a hospodářské důsledky. Jedná se o problém maximální naléhavosti, neboť v některých zemích s převahou výskytu AIDS (45–49 %) se začíná objevovat hladomor. Evropský hospodářský a sociální výbor proto doporučuje zásah Evropské unie na dvou úrovních:

— V celosvětovém měřítku,

v rámci kola jednání Světové obchodní organizace (WTO) z Dohy o rozvoji, Evropský hospodářský a sociální výbor podpořil a nadále podporuje postoje Evropské komise zaměřené na usnadnění přístupu k lékům pro země zasažené velkými epidemiemi. Nové nástroje navíc vedou Evropskou unii k účasti na obecném dialogu s Programem OSN pro HIV/AIDS, Světovým fondem, Úřadem vysokého komisaře pro uprchlíky a Světovou zdravotnickou organizací.

— Na národní úrovni:

Evropský hospodářský a sociální výbor vychází ze zásady, že organizace občanské společnosti jsou zvláště schopné navázat kontakt s obyvateli ve venkovských oblastech zemí s nedostatečnou infrastrukturou, kde veřejné orgány nemají dostatek prostředků pro zajištění minimální úrovně služeb na celém území.

Z tohoto důvodu a na základě žádosti hospodářských a sociálních partnerů ze zemí AKT Evropský hospodářský a sociální výbor požaduje vytvoření specifických evropských finančních nástrojů, jež by umožnily organizacím občanské společnosti šířit informace o epidemiích mezi obyvateli.

Evropský hospodářský a sociální výbor se domnívá, že je třeba zaujmout integrovaný přístup ke všem třem epidemiím (AIDS, malárie, tuberkulóza) a opřít se o občanskou společnost, zejména o osoby žijící s nemocí a zastoupené sdruženími pacientů, jež představují zapojení občanské společnosti na úrovni přijímajících států.

Evropská unie musí napomoci řešení krize lidských zdrojů zvýšením kapacit lidských a technických zdrojů.

(?) KOM(2005) 132 „Urychlení procesu směřujícího k dosažení rozvojových cílů tisíciletí - Přínos Evropské unie“, duben 2005.

Tyto organizace, silné v oblasti nutných prostředků a lidských kapacit, bude nutno povzbudit k vytvoření aliancí a partnerství společně se všemi stranami zapojenými do boje s epidemiemi.

Evropský hospodářský a sociální výbor požaduje účinnou podporu preventivních opatření – zejména přístupu žen k plánovanému rodičovství – a péče o nemocné a jejich okolí prostřednictvím evropského financování.

3.2.5 Evropský hospodářský a sociální výbor se domnívá, že je třeba dále posílit mobilizaci všech subjektů – nevládních organizací, sociálních partnerů i politiků – a naplnit úlohu koordinátora mezi nimi v tomto zásadním úsilí. Evropský hospodářský a sociální výbor chce být hlídkou v tomto boji,

neboť se jedná o prioritní a zásadní bitvu pro všechny zasažené země; je třeba si uvědomit, že za AIDS se již v důsledku nedostatku pomoci vynořují příznaky hladomoru.

3.2.6 Je zapotřebí, aby se Evropská unie soustředila na snížení farmaceutických nákladů tím, že vytvoří zvláštní partnerství s WTO. Výbor vyzývá členské státy Unie, aby oživily iniciativu mohutného a trvalého financování léků (Pařížská konference, únor 2006). Uznává, že její realizace by měla umožnit posílení účasti státních hospodářských a sociálních rad tím, že je zapojí do provádění a hodnocení, ale také kontroly, díky čemuž budou moci přispět k zajištění skutečné sledovatelnosti tohoto nového mechanismu.

V Bruselu dne 18. května 2006

předsedkyně

Evropského hospodářského a sociálního výboru

Anne-Marie SIGMUND

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu doporučení Evropského parlamentu a Rady o klíčových schopnostech pro celoživotní vzdělávání

KOM(2005) 548 v konečném znění – 2005/0221 (COD)

(2006/C 195/26)

Dne 28. listopadu 2005 se Rada v souladu s článkem 262 Smlouvy o založení Evropského společenství rozhodla konzultovat Evropský hospodářský a sociální výbor v dané věci.

Specializovaná sekce „Zaměstnanost, sociální věci, občanství“, kterou Výbor pověřil přípravou podkladů na toto téma, přijala stanovisko dne 3. května 2006. Zpravodajkou byla paní HERCZOG.

Na 427. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 17. a 18. května 2006 (jednání ze dne 18. května 2006), přijal Evropský hospodářský a sociální výbor následující stanovisko 124 hlasy pro, 2 hlasy proti a 3 členové se zdrželi hlasování.

1. Shrnutí

1.1 Evropský hospodářský a sociální výbor vyjadřuje jednoznačnou podporu doporučením Komise o klíčových schopnostech pro celoživotní vzdělávání a učení, která jsou plně v souladu s Lisabonskou strategií směřující ke společnosti založené na znalostech a s Hlavními směry politiky zaměstnanosti 2005-2008.

1.2 EHSV se domnívá, že bude-li tento návrh realizován, zmenší se tak problémy, které se v současnosti vyskytují na trhu práce, a zejména se sníží nerovnováha, která existuje mezi přípravou disponibilních pracovních sil a požadavky ekonomiky.

1.3 Kladení důrazu na definování klíčových schopností ve vzdělávání může přispívat k uskutečňování hlavního společ-

ného cíle, tj. počínat si tak, aby výsledkem učebních osnov a počátečního vzdělávání bylo osvojení klíčových schopností na takové úrovni, aby byli mladí lidé připraveni na dospělost a uspěli na trhu práce, ať již jako zaměstnanci či jako zaměstnavatelé. Tento krok přispěje rovněž k tomu, aby dospělí tyto schopnosti po celý svůj život rozvíjeli a aktualizovali, přičemž by stavěli na pevném základě všeobecných znalostí, který je klíčem ke schopnosti neustálého přizpůsobování.

1.4 Z nástrojů umožňujících dosažení tohoto cíle EHSV považuje za velmi důležité, aby byli učitelé na jedné straně schopni v rámci středoškolského vzdělání, odborné přípravy a vzdělávání dospělých účinně pomoci učícím se při získávání klíčových schopností a na straně druhé si sami osvojili a průběžně rozvíjeli klíčové schopnosti nezbytné pro jejich profesi.